

Когато в **Созопол** ретро парадът не беше на **пристанището**, а по **улиците** на града

Ще се върнем 20-тина години назад и ще се разходим по китните созополски улици от края на 90-те години и началото на новия век. Ще се потопим в автомобилната следа, която е оставило това историческо градче в моите спомени, мисли и... снимки.

Годината е 1998-ма, вълнението за предстоящото море е голямо, семейната Лада се подготвя и проверява за дългия път. Път - почти без магистрали, път - преминаващ през десетки градове и села, път - който ще ни покаже своите романтични и разнообразни гледки, различни от тези на днешните удобни, но скучновати магистрали.

Началната ни точка е югозапада и ранното тръгване е задължително. Още по изгрев, в Самоков, край Искъра ни очаква едно товарно Volvo Viking L48 от края на 50-те с ремарке, подготвено за следващия си курс. Денят започва добре, но след час и половина път, се губим в Пазарджик. Тази грешка ни отвежда до малко позанемарен Opel Rekord P2 Caravan от 1960 г. След огледа и снимките на тази находка, питаме съсед на собственика за верния път (тогава Google maps беше „на живо“ – съветваш се с първия разположен най-близо до стъклото на колата ти човек) и ето ни на магистрала „Тракия“. Скука. Но след около час време скуката свършва и влизаме в с. Оризово /края на АМ „Тракия“ по това време/.

Следващата ретро изненада стои на тротоар в Стара Загора – Cadillac Fleetwood от 50-те години. Внушителен, за жалост изоставен, макар и преработен като пикап от български инженерен гений, капиталистически отвъдокеански екземпляр на премиум марка. Износил на плещите си „народното стопанство“ или „бунтар“ частник, възползвал се от „Указ 56“ – не знаем коя е истината (залагам на второто заради жълтия „частен“ номер от серията, завършваща на „Ч“).

Двете Варшави, покрай главния път в Стара Загора вече не са ми интересни и оставащите 4 часа път преминават с вълнение от срещите ми с тези ретро находки, както и в притеснение дали ще излязат добре на снимките от подарения ми наскоро цветен лентов фотоапарат Skina.

Вече сме в Созопол. Намираме квартира, отдавана от любезна баба. Стаята ни е с обща баня, която използват още две семейства. Доволни сме и отивам на първия си местен авто фотолов. Край пристанището срещам Audi 60 LF103, във видимо прилично състояние с модерните за тогава затъмнени задни стъкла, ползващо се като „ежедневка“. В новият квартал се натъквам на силно изоставен Fiat 128 от първа серия, както и на TAZ – Skoda 1203 pick-up втора генерация, която в продължение на поне 6-7 години след това върно служеше на собственика си в неговия малък местен бизнес.

В стария град години наред ни посрещаше и един перфектен Volkswagen Variant Typ 3, който винаги ме впечатляваше с безупречното си оригинално състояние. Следва най-яръкия за мен спомен – при поредната разходка в Созопол по пътя минава един червен Dauphine – първа среща с този френски народен класик. Веднага организирам издирвателна операция и след около час, на последната възможна улица, малко преди залез, намирам въпросното Рено. Еуфорията е голяма. Младежът, управляващ дявския автомобил, се усмихва на реакциите ми, а аз удостоверявам Дофин-а с две снимки заради успешната операция по откриването му.

Освен местните ретро автомобили се натъкнах и на интересни коли, гости на морския град. Тук вече се забелязва и усещането, че фенове на тази стара техника са реставрирали своите любими четириколесни и са дошли на море с тях заради кефа, който носят. Така е с едно жълто пловдивско BMW 2002 втора серия, кротко стоящо на сянка до плаж Хармани. Такъв беше случая и с гордия великотърновски „американец“ Rambler Ambassador от 60-те, както и на един бял пловдивски Buick Skylark, с чийто собственик се запознах на пристанището и дълго разговаряхме по любимата ни тема. Натъкнах се и на недокоснат от времето Mercedes W 114 със софийска регистрация, няколко Peugeot 404 и 504, които определено бяха по-скоро ежедневни автомобили отколкото такива на хора с афинитет към ретро културата.

Прясно реставрираните софийски Ford Taunus P7 и пловдивски Fiat 600 също радваха окоото на туристите, паркирани до семейните хотелчета в новия град. Но най-голямо впечатление от родните гост-автомобили ми направи едно червено „нещо“, сътворено с доста ладови части. Дошло чак от Пловдив, със странен дизайн и определено на поне 50% ВАЗ. Дълго се въртях около него и умувах „Що е то?“, снимах го, разбира се, и може би месеци след това установих, че това е българската София С на инж. Велизар Андреев.

Не малко чужденци посещаваха и по това време родното Черноморие. Те също се представяха подобаващо в „уличната ретро култура“. Съседите ни – румънци, сърби, македонци и гърци също караха интересни за мен олдтаймери.

Имаше и много руснаци и украинци, които понякога блестяха с чисто нови Волги 31029 и 3110 или с непреценциозната ЗАЗ Таврия Славута – нови, но определено „забавни“ автомобили. Натъквах се и на поляци със своите нови Полонези, но да се върнем на „ретро следата“ в любимия Созопол.

Паркинът на пристанището винаги беше най-горещата точка за авто попадения, защото едnodневните гости на града предпочиташа услугите на платения паркинг като най-удобен. Такъв е случаят с румънското семейство с Dacia 1300 във видимо добро състояние, за съжаление наблъскана между много „актуални“ автомобили и снимката е доста неинформативна. Това го разбрах месец след срещата ми с хубавата Dacia, при проявяването на лентата. Пак там – на пристанището, късно вечерта, унгарско семейство паркира за час-два своя Wartburg 1.3 Tourist – рядка комби версия на иначе познатия ни източногерманец.

Снимах колата докато собствениците се суятят около нея и се надявам да не реагират, защото трудно ще им обясня хобито си. Македонци и сърби масово си караха класическите Застави, пълно е с чисто нови Skala 55 и Koral 55, но предпочитам да заснема две Zastava 1300 от 60-те – първа и втора серия, и двете в прилично за годините си състояние.

Край плажа се натъквам и на една елегантна и луксозна французика – Renault 30 с македонска регистрация.

Ретро парадът продължава... Пак там, край Харманите, македонци „акустират“ със своя вече овехтял FIAT 127, но пък за сметка на това гърци със същия модел FIAT, две или три години поред, летуваха по същото време в южния морски град и винаги се впечатлявах от състоянието на тяхното семейно италианче, версия Special. При една от редовните ми обиколки по повод авто-фотолов се натъквам и на сръбски Ford Taunus TC от началото на 70-те в може би най-интересното му изпълнение - Coupe. През всичките 3-4 дни, когато минавах покрай него, му правех по една-две снимки, ей така, за кеф. Любима улица ми стана и тази, на която няколко дни на тротоара си почиваше зелена Skoda 110 R с македонска регистрация, която определено се превърна в една от любимите ми находки.

Текст: Бойко Иванов
Снимки: Бойко Иванов

Втората любима... Защото една полска Tatra 613 я измести в следващите дни. След сутрешния плаж я засичам на един импровизиран паркинг. Хората си тръгват, но усмихнатият собственик услужливо спира с маневрите за да снимам величествената соц-задномоторка, след което ведро ми маха за „чао“. Всички сме щастливи и развълнувани и в този момент шофьорът решава да направи едно парадно кръгче, за да се полюбувам още малко на тази чешка красавица. Тръгват си с усмивка, с поздрав и клаксон, а аз недоумявам, че току що съм имал среща с изискана, но „палава“ чехкия (палава заради своя разположен отзад V8 с въздушно охлаждане). Не искам да си тръгвам от това море. Ама трябва... Но пък спомените никога не може да ми отнеме, освен г-н Алцхаймер някога. Аснимките, те ме връщат винаги към тези хубави моменти.

И за съжаление настъпва тягостния момент за пътя наобратно и пожеланието да се видим отново догодина. За 10-те дни почивка акумulatora на Лада-та също е „починал“, но момчетата от близката Пожарна служба са услужливи и с тяхно съдействие отново сме на път. Надявам се на нови находки, въпреки че едва ли за 10 дни ще се появи нещо ново „ретро“ по същия маршрут.

Този път в Пазарджик не объркваме пътя и ето ме пред един 70-тарски Buick Skylark в начален стадий на изостановеност. Добре, доволен съм. В Ихтиман обаче ме очаква нещо по-интересно – Volkswagen K 70. Собственикът е пред къщата си и току що е превозвал тютюн с колата. Разговаряме се по ретро темата и стигаме до предложение от негова страна – 400 лева и Фолксвагена е мой. Отказвам офертата, защото съм 15-годишен, а баща ми няма желание да ми подарява втора ретро машина (наричана „мъртвец“ от него) и след още малко разговори продължаваме към крайната ни цел – Благоевград. За десерт си оставям един Чавдар M80/81, кротко очакващ своята гибел край едно от заведенията покрай яз. Искър. Запечатвам го и него със снимка... за историята. След по-малко от два часа вече съм вкъщи. С надеждата догодина пак да посетя „Ретро парад Созопол“, само че по гореописания начин...